

SISÄLLYSLUETTELO

KIRKON JA HAUTAUSMAAN ALUEEN	2
1 TIIVISTELMÄ.....	2
1.1 KAAVAPROSESSIN VAIHEET	2
1.2 ASEMAKAAVA	2
1.3 ASEMAKAAVAN TOTEUTTAMINEN.....	2
2 LÄHTÖKOHDAT	3
2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA	3
2.1.1 Alueen yleiskuvaus.....	3
2.1.2 Luonnonympäristö	3
2.1.3 Rakennettu ympäristö.....	3
Seurakuntatalo	4
2.1.4 Tekninen huolto	5
2.1.5 Maanomistus.....	5
2.2 SUUNNITTELUKILAILANNE	5
2.2.1 Kaava-alueita koskevat suunnitelmat ja päätökset	5
3 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUKILAILAN VAIHEET.....	6
3.1 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUKILAILAN TARVE	6
3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ.....	7
3.2.1 Osalliset.....	7
3.2.2 Vireilletulo.....	7
3.2.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt	7
3.2.4 Viranomaisyhteistyö.....	7
3.3 ASEMAKAAVAN TAVOITTEET	8
4 ASEMAKAAVAN KUVAUS	8
4.1 KAAVAN RAKENNE.....	8
4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	8
4.3 ALUEVARAUKSET.....	8
4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET.....	9
4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen.....	9
4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön.....	9
4.4.3 Vaikutukset maisemaan	9
4.4.4 Taloudelliset vaikutukset	10
4.4.5 Sosiaaliset vaikutukset.....	10
4.5 KAAVAMERKINNÄT JA MÄÄRÄYKSET	10
5 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS.....	10
5.1 TOTEUTUSTA OHJAAVAT JA HAVAINNOLLISTAVAT SUUNNITELMAT	10
5.2 TOTEUTTAMINEN JA AJOITUS	10
5.3 TOTEUTUKSEN SEURANTA	10

Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

Lausunnot
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Hautausmaan laajennus, käyttösuunnitelma
Ajantasakaava
Kaavakartta ja määräykset

RAUTALAMMIN KUNTA KIRKON JA HAUTAUSMAAN ALUEEN ASEMAKAAVAN MUUTOS

KAAVASELOSTUS

1 TIIVISTELMÄ

1.1 Kaavaprosessin vaiheet

Asemakaavan muutos on lähtenyt vireille Rautalammin evl. seurakunnan aloitteesta.

Kunnanhallitus käsitteli asian 10.11.2003 §390 ja päätti laatia alueelle asemakaavan.

Asemakaavaluonnos sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelma ovat olleet nähtävillä 18.1 –1.2.2005.

Kaavaehdotus oli nähtävillä 17.3 – 15.4.2005 välisen ajan.

1.2 Asemakaava

Asemakaava koskee Rautalammin kunnan kortteleita 27, 28 ja 29 (osa) sekä hautaus- maa-, puisto-, uimaranta-, maa- ja metsätalousalueita. Kaava-alue sijaitsee Rautalammin kirkonkylän keskellä Äijäveden ja Kuopiontien välissä.

Asemakaavalla laajennetaan hautausmaan aluetta sekä muutetaan Äijänveden rannalla olevaa uimarannan paikkaa. Kaavassa osoitetaan Alatien ja Kirkkotien välille kevyenliikenteen yhteys, joka on osa Kuopiontien ja rannan välissä olevaa kevyenliikenteen reittiä.

1.3 Asemakaavan toteuttaminen

Asemakaavaa voidaan alkaa toteuttaa välittömästi kaavan saatua lainvoiman.

2 LÄHTÖKOHDAT

2.1 Selvitys suunnittelualan oloista

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaava-alueet sijaitsevat Rautalammin kirkonkylän keskustassa Äijäveden ja Kuopiontien välissä. Rautalammin kirkko sijoittuu alueen eteläreunaan. Kirkon ja rannan väliin sijoittuu rivitaloja. Kaava-alueen lounaisosa on vanhaa hautausmaa-alueita. Hautausmaan koillispuolella maasto laskeutuu jyrkästi, minkä jälkeen alkaa alava suoalue. Alueen pohjoisosa on avointa peltoaluetta. Kaava-alueen kokonaispinta-ala on 14,2 ha. Sijainti ilmenee kansikuvasta.

2.1.2 Luonnonympäristö

Nykyinen hautausmaa-alue on puutarhamaisesti hoidettua aluetta, jossa kasvaa pääasiassa vanhoja kookkaita mäntyjä, kuusia sekä koivuja. Rinnealue on kiihkeä mäntykangasta. Suoalueen pääpuulajit ovat mänty ja koivu. Puusto on kitukasvuista ja osin suo on avointa. Kaava-alueen pohjoisreuna on peltoa. Rannassa on matala penkka, ja vyöhyke on kauttaaltaan puustoinen. Alueelta ei ole tavattu uhanalaisia kasvi- tai eläinlajeja.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Yhdyskuntarakenne

Kaava-alue sijaitsee Rautalammin kirkonkylän taajama-alueen keskellä pääraitin varrella Äijäveden rannalla. Alue on kokonaisuudessaan rakennettu. Korttelissa 29 on rivitaloja, jonka osaa kunnostetaan palveluasunnoiksi vanhuksille.

Liikenne ja ympäristöhäiriöt

Alueet tukeutuvat olemassa oleviin tie- ja katualueisiin. Alueilla ei ole ympäristöhäiriöitä aiheuttavaa toimintaa.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Arkkitehti Carl Alexander Engelin suunnittelema 1100-paikkainen Rautalammin puukirkko on rakennettu 1842-44. Muodoltaan se on pitkäkirkko, jonka ristikeskiössä kohoaa nelikulmainen, lanterniin päättyvä torni.

Hautausmaalla on kellotapuli (vuodelta 1768) ja kappeli. Nykyisen hautausmaan ja rannan välissä on yksikerroksinen seurakuntatalo. Hautausmaa sijoittuu kirkon luoteispuolelle.

Kirkko, vanha hautausmaa vanhoine puineen, rakennuksineen ja kiviaitoineen sekä Kuopion tien eteläpuoli muodostavat valtakunnallisesti arvokkaan maisemakokonaisuuden.

Hautausmaa-alueella on myös siunauskappeli. Hautausmaan koilliskulmalla on tiilinen tasakattoinen seurakuntatalo. Kuvat rakennuksista ohessa.

Siunauskappeli

Seurakuntatalo

2.1.4 Tekninen huolto

Kaava-alueen tiestö on rakennettu. Alueelle on rakennettu kunnallinen vesi- ja viemäriverkosto.

2.1.5 Maanomistus

Kaava-alue on Rautalammin seurakunnan ja Rautalammin seudun vanhainkoti-yhdistyksen omistuksessa.

2.2 Suunnittelutilanne

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat ja päätökset

Suunnitelma	Hyväksymis-/ vahvistuspäivä
Sisä-Savon seutukaava	Ympäristöm. 21.6.2000
Osayleiskaava	Kunnanvaltuusto hyv. 21.12.1983
Rakennusjärjestys	Kunnanvaltuusto hyv. 17.12.2001
Pohjakartta	Maanmittauslaitos hyv. 29.3.1983

Rautalammin kirkonkylän osayleiskaavassa 1983 alueen maankäyttö on osoitettu nykyisen käytön mukaisesti. (vrt. Asemakaava).

Voimassa oleva asemakaava ilmenee oheisesta luvusta ja liitteestä.

Kuva: Ote ajantasakaavasta.

Päätökset

Kunnanhallitus on päättänyt alueen asemakaavan muutoksesta 10.11.2003 §390.

3 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Asemakaavan muutoksen laatiminen on lähtenyt vireille Rautalammin evl. seurakunnan aloitteesta. Seurakunta on laajentamassa nykyistä hautausmaata. Rautalammin kunta on rakentanut kevyenliikenteen väylän Alatien ja Kirkkotien välille.

Hautausmaan suunnitelmakartta on liitteenä.

3.2 Osallistuminen ja yhteistyö

3.2.1 Osalliset

Alueen suunnittelu koskee alueella asuvia ihmisiä. Seuraavassa luettelossa on listattu tahot, joiden oloihin tai etuihin suunnitelmalla on vaikutusta ja joilla on ollut mahdollisuus vaikuttaa suunnitteluun:

- 1) Suunnittelualueen ja sen lähiympäristön maanomistajat ja kiinteistöyhtiöt
- 2) Suunnittelualueella ja sen läheisyydessä asuvat ja työskentelevät ihmiset
- 3) Kunnan luottamuselimet
- 4) Kunnan eri hallintokunnat
- 5) Viranomaiset:
 - ? Pohjois-Savon Ympäristökeskus
 - ? Pohjois-Savon liitto
 - ? Museovirasto
- 6) Muut yhteisöt
 - ? Atro Oyj
 - ? Rautalammin museo
 - ? Rautalammin historiallinen yhdistys

3.2.2 Vireilletulo

Kunnanhallitus päätti 10.11.2003 § 390 ryhtyä laatimaan asemakaavan muutosta kortteliin alueelle.

3.2.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Asemakaavaluonnos sekä täydennetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma laitetaan yleisesti nähtäville, minkä aikana voivat osalliset vaikuttaa kaavan sisältöön.

Valmisteluaineisto ja OAS olivat nähtävillä 18.1 – 1.2.2005 välisen ajan.

Kaavaehdotus oli nähtävillä 17.3 – 15.4.2005 välisen ajan. Muistutuksia ei ole tullut.

3.2.4 Viranomaisyhteistyö

Kaavasta on neuvoteltu ympäristökeskuksen kanssa 28.10.2004. Pohjois-Savon liitolla ja Rautalammin Historiallinen yhdistys ry:llä ei ollut huomauttamista kaavaan.

Museoviraston lausunnon perusteella kirkon ja kellotapulien suojelumääräystä on muutettu. Samoin on muutettu YK/s-1 ja EH/s-1 määräyksiä.

3.3 Asemakaavan tavoitteet

Asemakaavan tavoitteena on edesauttaa hautausmaan laajentamista sekä pääraitin suuntaisen kevyenliikenteen reitin toteuttamista.

4 ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 Kaavan rakenne

Asemakaavalla ei ole muutettu nykyistä kaavarakennetta. Asemakaava-alueelle on osoitettu kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialuetta (YK), rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialuetta (AR), erityisaluetta (EH), puistoa (VP), uimaranta-alueita, (VV) yleinen pysäköinti-alue sekä katualuetta.

YK-alueita ei ole muutettu, EH-alue on laajentunut, mikä on pienentänyt puistoa sekä maa- ja metsätalousaluetta. Kirkon ympäri kirkkoaidan ulkopuolelle VP -alueelle on osoitettu ohjeellinen kevyenliikenteen väylä. VP-alueita on hiukan laajennettu ja AR-alueita supistettu, jotta rakennettu väylä jää puistoalueelle.

4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Asemakaavan toteutuminen mahdollistaa hautausmaan laajentamisen ja uimaranta-alueen siirtämisen sekä kevyenliikenteen väylän rakentamisen kirkon ympärillä olevalle puistoalueelle. Kirkon ja hautausmaan ympäristön ominaispiirteet tulevat säilymään.

4.3 Aluevaraukset

Korttelialueet

Seurakuntatalon kortteli 27 ja kirkon kortteli 28 on osoitettu kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueeksi. Alueiden pinta-ala on yhteensä 13 490 m². Kortteliin 27 osoitetaan rakennusoikeutta yhteensä 1140 k-m². Rakennusten kerrosluku on I.

Korttelissa 28 on Rautalammin kirkko. Alueen ominaispiirteet tulee säilyttää. Alueella on kirkkolain 14 luvun 5 §:n nojalla suojeltuja rakennuksia (kirkko) ja rakenteita (muuri). Korttelien rajaus on pysynyt samana. Kirkko on osoitettu srk-1 merkinnällä. Kirkon korjaus- ja muutostöihin on pyydettävä Museoviraston lausunto.

Kortteli 29 on osoitettu rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialueeksi (AR). Alueen pinta-ala on 1,09 ha. Alue on pienentynyt 533 m².

Muut alueet

Hautausmaan alueiden pinta-ala on yhteensä 9,59 ha. Vanhalla alueella on kellotapuli ja kappeli. Alueen ominaispiirteet tulee säilyttää. Alueella on kirkkolain 14 luvun 5 §:n nojalla suojeltuja rakennuksia (kellotapuli) ja rakenteita (muuri). Kellotapuli on osoitettu myös srk-1 merkinnällä. Kellotapulin korjaus- ja muutostöihin on pyydettävä Museoviraston lausunto.

Huoltorakennusta varten alueelle on osoitettu rakennusoikeutta 120 k-m² ja kappelia varten 550 k-m². Laajennus alueelle ei ole osoitettu suojelumerkintää.

Uimaranta-alue on osoitettu **VV** -merkinnällä. Uimaranta-alueen pinta-ala on 0,1 ha. Puistoalueiden pinta-ala on 1,66 ha.

Kirkon vieressä olevat LP-alueet ovat pysyneet entisellään. Kirkkotien rajausta ei myöskään ole muutettu. LP-alueiden pinta-ala on 0,15 ha ja katualuetta on yhteensä 0,26 ha.

Hautausmaa-alueen läpi on osoitettu ohjeellinen kevyenliikenteen väylä.

4.4 Kaavan vaikutukset

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen

Hautausmaan laajentaminen puistoalueelle ei vaikuta rakennettuun ympäristöön. Yhdyskuntarakenteeseen kaavalla ei myöskään ole vaikutusta, koska kulkuyhteys alueen läpi turvataan. Kaava mahdollistaa Alatien ja Rautalammin tien välisen kevyenliikenteen väylän toteuttamisen. Kevyenliikenteen väylän rakentaminen olevaan puistoon ei heikennä alueen kulttuurihistoriallista arvoa, koska se tulee rakennetun kirkkopihan ulkopuolelle osin olemassa olevan sähkölinjan alle.

Nykyisen hautausmaan ominaispiirteet tulevat säilymään nykyisellään.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Hautausmaan laajentaminen tulee muuttamaan luonnonympäristön luonnetta melko vähän, koska alueen puusto säilytetään. Tässä yhteydessä alavaan suoalueeseen ei kohdistu toimenpiteitä. Mikäli suoalue jatkossa otetaan käyttöön, joudutaan suuriin pengerrystöihin.

4.4.3 Vaikutukset maisemaan

Kaavamuutoksella ei ole merkittävää vaikutusta maisemaan. Alueen maisemallinen ilme tulee säilymään luonnontilaisen oloisena, vaikkakin muuttuu puistomaisemmaksi.

Hautausmaan laajentaminen ja huoltorakennuksen rakentaminen rinteiden alareunaan ei heikennä valtakunnallisesti arvokasta aluekokonaisuutta.

4.4.4 Taloudelliset vaikutukset

Asemakaavamuutoksella ei ole suoria taloudellisia vaikutuksia kunnalle.

4.4.5 Sosiaaliset vaikutukset

Kaavamuutos ei vaikuta ympäristön virkistysalueisiin. Alueen käyttö uimaranatana estyy, mutta korvaava uimaranta on osoitettu pohjoisemmaksi. Uusi kevyenliikenteen reitti Alatieltä Kirkkotien kautta edelleen Rautalammintielle voi muodostua suosituksikin kävelyreitiksi.

4.5 Kaavamerkinnot ja määräykset

Kaavamääräykset ovat liitteenä.

5 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

5.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat

Asemakaavan toteutumista ohjaa asemakaavakartan lisäksi hautausmaan laajennuksesta laadittu käyttösuunnitelma.

5.2 Toteuttaminen ja ajoitus

Alueen voi toteuttaa välittömästi kaavan saatua lainvoiman

5.3 Toteutuksen seuranta

Rautalammin kunta valvoo normaalina viranomaisvalvonnalla alueen jatkosuunnittelua sekä rakentamista.

Kuopiossa 23.5.2005

Suunnittelukeskus Oy
Kuopion aluetoimisto

Timo Leskinen
Aluetoimiston päällikkö, DI